

ХУРЯАЛГАДА БЭЛЭН ГҮТ?

БҮХЭСОЮЗНА СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ МҮРЫСӨӨН

ВКП(б)-гэи Обкомой,
БМАССР-эй Верховно Советэй
ба ВКП(б)-гэи Улан-Удын
Гаркомой орган

КОМСОМОЛЦУУД
ТАРЯХУРЯЛГАДА ТҮРҮҮ ЯБАХА
ЁҢОЙ

**И. В. Сталин ба генерал Сикорский
хоёрой бэе бээдээ эльгээлсэһэн
телеграмманууд**

И. СТАЛИН».

доловчтайгаар харилцаатайгаар
лоууулгаа хэжэ дайсангине түрлэжэ,

**Үбһэхуряалгаяа дары дүүргэжэ таряанайнгаа хүдэлмэринүүдтэ
бэлэн болоһоноо дахин дахин шалгажа үзэхэ хэрэгтэй**

ЛЕНИНГРАДСКА ФРОНТ ДЭЭР
НЬУУЛГАА ХЭЖЭ БАЙНАМ ЭНСЭ ЧА

У. гэгнэ мэдүүлбэ. | Белая Глинэвэе урдүүр ма

ецкэ бомбардировщягы унагаа-
ан байна.

буулгаа хэжэ дайсаниие түршэ,

ЛЕНИНГРАДСКА ФРОНТ ДЭЭР
НЬУУЛГАА ХЭЖЭ БАЙНАМ ЭНСЭ ЧА

У. гэлтээ мэдүүлбэ.

Белая Глинэцэе урдүүр махай

ецкэ бомбардировщягы унагаа-
ан байна.

Гвардийн ахлагша лейтенант Г. Ф. Калгановай танкын экипаж нүүдэллэж, гурван армилерийнхээг эх бууц уржжатайны ба хоёр хуу шүүх фашизмт солдатын ба офицерийнхээг үхэл хэлдэв.

ЗУРАГ 13992 (Баруун гарнаа) : Гвардийн ахлагша лейтенант Г. Ф. Калганов, буудагша-радиот гвардийн ахлагша сержант Ф. А. Зубов, жооноо гвардийн ахлагша сержант В. В. Капко ба башен-буудагша гвардийн сержант П. Х. Соловьев гэгээдэ байна.

А. Грибовский фото (ТАСС-эй фотохронико).

АЛЕКСЕЙ ТОЛСТОЙ.

Богоолшологшодто үхэл!

Алтуулан немецүүдэй харман сооноо олодон эдэ бэшгүүдэй унштыг, нүхэд. Эдэ документүүд хадаа хэлэлцэгүй бүтэр булай, айтхатар эрэлт бүтүүлэг байн талараа советскэ хүн бүхэнэй зүрхтэй үбдөөнөө. Харангы ба-лай, хүрөөтэй муухай, бүтүүлэг хэрэггүй Германи уруу хүсөөр абаашагтаан советскэ хүнүүд туйлай эхэ хохилотой хуви зане тэдэ бэшгүүд дээрээхэнь мэдэхал-та, Орд, украинскэ ба белорусскэ эхэнэрүүдэй газуурун немец үдэлшэнүүдэй галсад свеклоор хэдэн хилээмээр алууба мал тэ-жээмэ байндад алдлар тэлээ-нигмэнэй хоолдуулжа, хасар дү-дэв алыгдалаа байха ябалалы эсэснэ болоуудаа хэрэг галсаг тайнаа, танай булад хатуу тэсэ-бөршөө, тэндэй баатар зоригтоо, дайсаные бут хла сохио гэжэ шууд зоригтоо сүм дундаа байда.

Тэдэ бэшгүүдэнь унштыг. «Алууба мал нимэ байда юм гэжэ хэн набада даа, Вилин, ма-найда үгээн украинскэ эхэнэр эхэ уран олодон байгаа. Энэнь эхэ байн байна. Манай францу-хы байн тэрээнэй дутахагүй байгаа. Шя өөрөө мэдээтэй ё-тохой, тэрээнэй юм мэдээтэй ё-тохой шадаадаггүй. Тэрэ францу-зүсгэлээр абыншы, миничиё бо-тинкунуудай ула халааа үгээн байна. Мүнөөдөр хэрэлсэснэй зааа. Тэдэни танаа эдэ сохио хэ-хээжэ байха хэрэгтэй, тингээ-гүй наа залхуурдаг болохо гэжэ абамын хэлэдэг».

(Бейтан. Бреслау-Лиссадахи Бей-тан нотагта буугаа намган Рут Кремер гэгшээ үнтер-офи-цер Вилин Менцель гэгшын абан бэшгээтэй).

... Мартын нэгэн багаар гур-бан украинскэ хүнөө ороодом-най худалдмээрлөө, үшөө хоёр хүнхэ гэрэмийн ажал худалдмэр хэхээр биднэртэ үгэхэ гэжэ байна. Гэр тухайдаа эхээр наана-таа буу бол, тэдэ үхиде ша-дасаа зарахада. Эдэ үхиде ша-дасаа плеидэ абтан хоёр хү-нхэ манайда үгэхэ. Тинхээтэй манай ажал хүнхээхэ Ороодом-най байн хүнүүдэй хэлсэ-дэгэй ёноор, тэдэнэр эхэ гара-гүй худалдмэршэд байха юм ха».

(Райсдорф ажануулан Ана-Лиза Гайа гэгшээтэй өфрейтор Ганс Пассман гэгшын абан бэшгээтэй).

... Штерингендэ гурбан диг-нөө тэрэдэшоо, тинхээтэй тэдэ-нэй орондо белоруснуудыг үгөө. Эдэнэр хураггүй гаргаашгүй. Би-днэр хохилоогүй болоноди. Эдэ белоруснуудыг эхэ үнэгүй юм-мээр эдэлүүлээд байха болоно. Ороодум свеклоор хэдэн хилээмэ абажа байдаг».

(Зүүн Пруссияхи Агнерпай ок-ругто ажануулан фон Альтенштадт гэгшэдэй бүтэнэрөө солдат Шре-дер гэгшын абан бэшгээтэй).

Улаан Армийн сэрэгтэй, гэгэхэн минутын тэди сэг соо зюураа гараараа бүтлшн. Эдэ немецүүдэй бэшгээн бэшгэе уншаха. орд хушд айтхатар бэшгээтэй. Не-мецүүдэй шуба уруу хэд абанан жалаараа эдэ бэшгүүдэнь зу-ражарха.

Богоолшологшодто үхэл!
(«Красная Звезда», августын 5)

КОМСОМОЛЬСКО АЖАЙДАЛ

Хурялга дээрэ хамаг хүсээт элсүүлхэ

ЯРУУНЫН АЙМАГАЯ КОМСОМОЛЕЦУДАЙ АМЖАЛТАНУУД

Убхэжэй ба тарианай хурялга дээрэ залуушуудай, илангалаа комсо-молецуудай, үүргэ айтхатар эхэ. Мүнөө жэлэй убхэжуряагын тү-лэмжэр дээрэ угаа олон залуу патриотууд унахан малгайгаа абангүйнөөр хүдэлмэрлэнэ. Эдэнэй соргоотой халуун ажал болбол илангалаа тарианай хуряагын үдэ га-рахта ёһотой байна.

Энэ гол шухала асуулга тухаа Яруунын аймагыг комсомольскэ өмбиктэйлэй сугалаа онсо тогтожо хэхсээ. Эндэ ВЛКСМ-ий аймагой секретарь нүхэр Халтанов элхэл хэлэ.

—Үндэр шанартайгаар ба үлэм-жэ богонхон болжор соо убхэж-ураагшана дүүргэхэ эмгата эхэ ху-риуоалгатай үүргэ биднэй уриа байна. Энэниин амжалта түгээ-дээр дүүргэхэ ябадал болбол урлаг хүмүүжэ байгаа малжалтаа тэжээлэй бата бэйа база байгуу-ла гэбэн онсо эхэ удхашнарагтай —гэжэ элхэхэшэ тодорхойлон хэлэбэ.

Тингэхэ зуураа табарай тархалта ба мүнөө убхэжуряага дээрэ ста-хановска далайсаатайгаар хүдэлмэ-рийлэн комсомолд ба залуушуу-дай ажалай героизмы мүн тэмдэг-лэбэ. «Улаан Ярууна» колхозой комсомолцууд Мирон Еремеев, Ханда Жалсанова, Михаил Бело-бродов гэгшэд дээрнээхэ нормые 130—150 процент хүртэ дүүргэ-дэг байха юм. Эдэтын сельсовет-тэй Карл Марксын нэрэмжтэ ар-тегийн комсомолцууд Шагдар Дашиев, Дари Донцова ба бусад хүр бүтээдэ 3—5 гектар газар борлойдлог байгаа.

Мүн залуу трактористнуудай туйлаан амжалтанууд бага бэшэ. Калининэй нэрэмжтэ колхозой залуушуудай фронтоной тракторна бригадын членүүд комсомолцууд Овчинников, Ожогова, Ковалов ба гэгшэд тракторна хүдэлмэрийн нормонуудыг нилээд үдүүлэн дүүр-гээ. Энэжэнигээ түлөө түс брита-ла (бригадынь комсомолец Петр Климков) Эдэтын МТС-эй дирекцияи 41 политотделэй дамжуулгын Улаан Түг абаха.

Тингүүдэй жэшээнүүд али олон байха тобынхэ зарим колхозуудай комсомольскэ органицинуудай тэсгээгүй муу хүдэлмэрийн хула-гүй гарха болохотой. Жэшээлхэ Воронцоволай нэрэмжтэ колхоз-ой дэргэлхэ эхлн органици (секретариат нүхэр Савосон) ха-гаргүй хүдэлмэрийн үдэ тон муу-гаар ажаллан байха юм. Олонхи комсомолцуудыг нормоо түг-гээгүй, олонхитээ политическэ хүдэлмэрийн колхоздо абуудал-гүй байна.

Нимэ баримтануудыг илангалаа мүнөө, хуряагын хаба сагта, яаашы тэсэжэ болохотой! Ком-сомолцууд болбол бүтэдэ колхоз-нуудтаа өөрингөө үндэр бүтээсэ-дэ ажалар үлгэр жэшээ харуу-ла уялгатай! Эхэ оромнай энээ-ниие эрижэ байна!

Мүнөө убхэжуряагынгаа тем-пын хэдэн дахин эрхэлхэн шал-галхата ба тарианай хүдэлмэ-рийн хатаа хүсөөрөө бэлдэхэ —бишнхашы хойшолуулашагүй зорилго комсомолд бүхэнэй уриа табигдава.

Тус элхэхэ тухаа 11 хүн үгэ хэлэбэ. Карл Марксын нэрэмжтэ колхозой комсомол нүхэр Дамбев комсомолцуудайгаа хүдэлмэрийн дүй дүрмэлхэ кубалдаада. Тус колхоздо стажовед Эрлэн Даш-ишев түгүүтэй комсомольскэ-залуушуудэй зөвө байгуулаажа мүнөө убхэжуряага дээрэ шэл зоригтойгоор хүдэлмэрийнхэ бай-на. Энэ зөвө 13.050 центнер үбхэ хурааха, 1.350 центнер сил-ос дараха уялга бөөжэ даажэ абан байха юм.

Улаан үгэ хэлэбэн партакби-вондэ эрхэлхэшэ нүхэр Ветрова гэгшэ хуряагын үдэ агитацпо-но-олонхитын хүдэлмэрийн тон байнаар, сэрэгтэй үшн эрхэ бай-далтай тааралдуулан табигта тухай тохилоогор тогтожо хэлэбэ.

«Путь социализма» колхозой комсомольскэ органицинын секре-тарь нүхэр Цыренжапов тон но-нирхотой үгэ хэлэхэ зуураа ху-ряагын хүдэлмэрийн сэг болжор соонь байн шанартайгаар үгэрхэ аргаболомжонууд колхоз бүхэнэ сүм бэй гэжэ тэмдэглэбэ. «Путь социализма» артель болбол уриа жаллүтэ хүдөө-ажалын хүдэлмэ-рийнхэ унжагайруудал зантай байн юм. Харья мүнөө хүдэлмэ-рийн хүснэй үсөөрнхэнь бай-дал хамаг хүдэлмэрийнхэ хайа соонь дүүргэлэ болонхой. Энэ хадаа хүдэлмэрийн хэжэ шалаха бү-хэ колхозитнуудыг элсүүлжэ, ажаллаа эмхитгэжэ ба жалт зар-шамтайгаар табиганай үрү мүн.

Яруунын комсомолцууд болбол дээрэ хэлэлхэн амжалта ба ду-туу дундуулаа сэгнэн абажа бу-риу дайнаар хүдэлмэрийнхэ тула-ла хамаг пятааа зангидаха бай-нанын лабай.

Хуряагын үдэ комсомолцууд болбол хаа-хаангай үнэн болото патриотууд байха, арятан дай-санай аман, хүрүүн, амаргал гүр-банын булга мушхааар ажаллаа аруун уялгатай.

А. ШУЛУНОВ.

ХОЕРДОХИ ФРОНТЫЕ ЭНЭ ДАРЫ БИИ БОЛГОХЫН ТҮЛӨӨ

◆США-да олон түмэнэй митингүүд болоо. ◆Англида шэнэ шэнэ демонстрацинууд болоно. ◆Австралийска горнягуудай эрилтэ.

НЬЮ-ЙОРК, августын 5. (ТАСС). США-гэй хэлэн олон го-роцуудта олон түмэнэй митингүүд боложо, хоердох фронтые тон түргэнөөр нэхэх гэбэн эрилтэе табина. Америкаска ажалай фе-дерациян хэлэн олон профсоюзүүд митингдэ табалдасалтаар эрилтэ-тэй нашлаа нэгэлэ. Хаялан Нью-Йорк горогто болодон оло-он түмэнэй митинг дээрэ американска ажалай федерациян түрүүлгшэ Грин гэгшэ үгэ хэлэбэн байна. Тинхээтэй хоердох фронтые тоз түргэнөөр бии болгохо гэбэн эрил-тэе эхэлэ байшаага. Үйлдэбэрийн профсоюзүүд конгрессей Чикаг-ска профсоюзна центр болбол олон түмэнэй митингые августын 2-ой үдэр зарлаан байгаа. Энэ митинг дээрнэ 3000 хүн байхсаа. Автообилла ба авиационно ажа-үйлдэбэрийн хүдэлмэрийнхэ проф-союзай ударидаша Томас, энэ профсоюзай секретарь Алдес ба бусад түс митинг дээрэ үгэ хэлэ. «Американска арад болбол шал-та туйлаа хүсэжэ байна. Тин-мэ тула ямарханшэ хохилотыг үдэхөөр бэлэмдэ», —гэжэ Томас хэлэбэн байна.

Англияска ба американска сара-гүүд европийскэ континент уруу энэ дары сүмэрэн орохо ёһотой гэбэн эрилтэе табинаан резолю-пие, энэ митингдэ табалдасалта ба англо-французска сэрэгүүдэй пэциднуудыг абаха юм гэбэн эрилтэе. «Правда» тунхаг-лагдаан статья сооноо абажа хэлэбэн байна.

фронтые энэ дары бии болгохо гэбэн эрилтэе табина. Олонхисоо сэрэгтэй ардиряи-нуудта хүдэлмэрийнхэ байдаг 7.000 хүдэлмэрийнхэ нэгүүл-лэн Милвоки горогтох 70 ондоо профсоюзда органицинуудай тү-лөөлгшэд нэгэлэжэ Рувельтай тусхай телеграмма элхүүлэн бай-на. Тинхээтэй: «Манай үхибүүдэй түлөө, манай намайгай түлөө, ма-най гүламын түлөө хоердохи фронтые энэ дары бии болгохо ёһотой байнбай. Хойшолуулаа хаа аюулын айтхатар эхэ боло-хо. Энэ жэл соогоо дайныне илангатайгаар эсэлэхэ ёһотойдэ», —гэжэ тэрэ телеграмма соогоо бэшэбэн байна.

СТОКГОЛЬМ, августын 5. (ТАСС). «Гетеборгс Ханельстия-нинг» гэжэ газетын лондонско корреспондентын дамжуулганы ёһоор, «Англида хаа-хаангай шэ-нэ шэнэ демонстрацинууд боложо, хоердохи фронтые бии болгохын эрилтэе табина. Митингүүд дээрэ элхэхэ хэлэбэн хэлэн олон элхэлхэн болбол нэгэлэжэ бүхэ-лэхэйн дайнай үдэ Росси соонь нигүүлдэ айтхатар эхэ туйлаан-жа үзүүлэн байгаа юм, францу-зуд болбол Париж горогто аба-рын тулаа ороонуудыг тогтоложэ ормт гэжэ эрилтэе табинаан бай-на юм. Брусиллов хадаа Итали-е ба англо-французска сэрэгүүдэй пэциднуудыг абаха юм гэбэн эрилтэе. «Правда» тунхаг-лагдаан статья сооноо абажа хэлэбэн байна».

«Хоердохи фронтые бии болго-лоби гэжэ англияска правитель-ство үгээ үгэбэн байгаа. Гэвч, англияска правительство болбол англияска арадай ба дайс-най мэдэлдэ орошонхо оро-нуудтай хүн зомой нанал болон хаража үзэхэдөө мүнэ жэ хоердохи фронт бии болгохо ябадалаа арасжа шадахагүй бо-лоно. Англияска правительство гэжэ дайшалхы ябуулаа хэжэ шадахагүй гэжэ англияска арада ойлгогшоо наа түс правительств-да айтхатар түсүүдтэй байдаг ерөөжэ болохоор байха. Дайшалхы ябуулануудыг хэжэ шадахагүй гэжэ арад зондоо өмнүгүнхэ ту-лада англияска правительство гэжэ арад зондоо хайлахан бай-на. Горнягууд хадаа бүхы фронт-нуудта фашизмын урдааа эсэр-гүсвэн тэмэхэ хэрэгтэй хэды шэ-нээн шулу нүүрэн хэрэгтэй бо-лохо байнаб, тэды шэлээн шулуу арууны малтажа үгэхэдэи гэбэн уялануудыг бөөдэ даажэ абаа.

Английска авиацин ябуулганууд

◆Бискайска булан дээрэ агаарай байлдаанууд болоо. ◆Рурта английска самоледууд довтолоо. ◆Дайсанай самоледууд Англида довтолоо

ЛОНДОН, августын 6. (ТАСС). Английска авиацинын минис-терствын дамжууланай ёһоор, английска бомбардировщицууд гер-манска самоледууд хоерой хоорон-до Бискайска булан дээрэ ага-арай байлдаанууд болодон байна.

Бордо, Лорна ба Сен-Назерта байрлаан германска самоледууд унхэн доогуур абадэг оогосонууд-тань английска бомбардировщи-цуудай довтолхо ябадалаа наах б-хэ гэбэн зорилготойгоор абуулга-нуудаа хэлэг болодон байна.

ЛОНДОН, августын 6. (ТАСС). Английска авиацинын минис-терствын коммюнике соо хэлэлхэнэй ёһоор, августын 5-ай хүн бом-бардировочно авиацинын самоледууд Рурска областяхи хэлэн объек-түүдэ бомбодонон байна. Табан

бомбардировщицууд базалаа буса-жа ерөөгй.

ЛОНДОН, августын 6. (ТАСС). Рейтер агентствын дамжууланай ёһоор, августын 5-ай хүн ан-глийска авиаци германска терри-торидо довтолго хэлэн байна.

Августын 4 ба 5-да дайсанай самоледууд Английн урла ба ба-руун-урда эрьеин оршонуудта довтолго хэлэн байна. Хэлэн буу-рин газар дээрэ бомбонуудыг хай-лан байлхышэ балай эхэ гэмтэл ушаруулаагүй. Алуудан ба гэм-тэбэн хүнүүд бии.

Августын 5-ай хүн дайсанай самоледууд Англи дээрэ тээгтэл, Эртн Английн хэлэн буурын га-зарнууд бомбодуудан ба нүлэм-лоор буудуудан байна. Эбдэрэл болоогүй, алуудан ба гэмтэбэн хүнүүд үгы.

Актэй гэгшэ наһа бараа

СТАМБУЛ, августын 6. (ТАСС). Стамбулска газетүүдэй мэдээ-сэлэнэй ёһоор, Турци дүрнэй зүг-бөө СССР-тэ буулан посол Али Хайдар Актэй гэгшэ турган үб-шнээ дайралдаа Стамбул горог-то наһа бараа.

СССР-тэ уууха Турецкэ шэнэ посол Ачикалын гэгшын мэдүүлгэ

АНКАРА, августын 4. (ТАСС). «Манай хани ба дүрнэ нүхэр — Советскэ Союзда өөрингөө оронхон тэвэлэн бууха хувиан налда ту-лаад байн ушарта би илангалаа эхээр барьянаб. Ушарын, би болбол 10 жал уриа тээ СССР-тэ нэгэ тухаа ябуулжа буулан ту-лада, мүн хаялан СССР-ээр абаад ерөөн ушарлаа СССР-ыг мэдэхэ байнаб. Энэ оронго байда-наа ба ябадалаа тон элэ толоор хадуулайб. Мүн тэрэ дүрнэй ударидагшатай хани барисагтай байнабаа элэ тооор наһадаб. Тинмэ тула Турци СССР хоерой хоорондо байгаа эб найрам-талай харисаае улам саа-шань бэхжүүлэхэ хүсэлээр эрмэлзэн би болбол СССР орон тэсхэ ошохоор морлобоб». —гэжэ Турци дүрнэй эрхөө СССР-тэ буухаар томилогдоншэ шэнэ посол Ачикалын гэгшэ энэ үдэр, СССР-тэ ошохоор мордохынгоо уриа тээ, ТАСС-эй корреспонденттэ мэдү-лээ.

Бельгидэ боложо байгаа үлэхэлэн

Бельгидэ үлэхөө үдэр ерөөх бүрү үлэхэлэн байдал түргэлээ. Льеж горогтоо гарадаг поез ба трамвай бүхэн хүдөө нутагуудта гууван-шыхаар гаража абанан тухбү-дээр дүрнэр. Брюссель горогто дүүрэг олон үбэдэ ба нүхтээ, жүз хувидаг тубадамжа үлэхэлэ пушгүүдэй хажуудаа бүхэлэ үдэрөөрөө хүлээжэ байла. Үлэхэ-хэлэн туриандаа эхээр нэргэлэ-шэн ушарлаа хэлэ олон хүнүүд тэнхэ харанхалжа унадаг. Уш-халай ханьяан хэлэлхгүй өхрө эдээрэ, 1939 олойдтой сасуу-лаад хараа наа уушханай ханаа-даар тбшлэн хүнүүдэй тоо арба дахин олошорон байна. Намор горогто дүүргүүлнүүдэй үлхүб-тэй өмнөлэй шалтажа үлэхэлэ, тэдэнэй халханын уушханай ха-яагатай боложо эхилэн байгаа. (ТАСС).

БЕРЛИНДЭ ХҮРЭГ ОЛОН ХУНИМЕ СААЗАЛАА

ЛОНДОН, августын 6. (ТАСС). Германгийн хүлэ матар байдаг «Тайме» газетын корреспондентын бэшгээлэй ёһоор, үдэргэтэй неле-галыг-т болбол Берлинтэ 400-гч шахуу хувиан арестова-лаат, 200 гаранинь саазалан байна.

Хариулгата редакторай оролшо

Ц. ГАЛСАНОВ.

Сэрэгэй ведэ ажахы эрхилэгшын гаргаха үүсхэл

ЖЭЛЭП хоердох хахад түүршын нара—июль бол-бол мөнэ наахан үн-гөөд байна. ВПСБ ба Ардэи Комиссариатууд болбол июль нара соо абуулгатаан Бу-хэсэснэ социалистическэ жур-нөөнэй дүшүүдэ гаргажа байна. Оромнай эдэ дүшүүдэнь улагуй дууджаа, илангалай нэрэ алдары мэдэхэ. Социалистическэ ажаүй-лэдэбэри болбол нилээдгүй эхэ шэ-нэ амжалтануудыг туйлажа, июль харые дүүргэ гэжэ түүршынх мэдээнүүд хэлэхэ үгэнэ.

СССР-ий танкова ажаүйлэдэбэ-рийн харьнаа түсбөө дүүдэллэ-дэгсэхөө. Самолет бүтээлэ нил-ээдгүй дээшлээ. Олонхи артил-лерийскэ, бомо ба буу бүтээлэг заводууд түсбөө үдүүлэн хэлэн олоо өхэр буу, пулемет, танк буудлаг буу, виватонг, автомат, бомо ба приборнуудыг Улаан Ар-миллаа үгөө. Минимет ба илангала минэнүүдэ бүтээлэ айтхатарай байжараа. Мүн таршалан снаряд ба бусад бомо хэрэгсэлүүдэ бү-тээхэ абадал нилээдгүй дээшлээ. Хара ба үгэтэ металлургин тү-рүг предриятинууд нэрэн, бу-лад, элэ, алюмин, хара туулаа, сагаан туулаа ба бусад онтоо ме-таллуудыг хайлуулаа ябадалаа эхэлэхэ шалта. Недьтэ абадал мүн лэ дээшлээ, илангала Урал-Волгын районуудта ба Дунта Ази-та нефть абадал дээшлээ. Станок бүтээлэйн Ардэи Комиссариатай предриятинууд харьнаа түсбөө үдүүлэн гүйсэлхэн байна. Элект-ротергери металл байдал эхээр хайжараа. Бата бэйа советскэ тил болбол дайсанай хатуу шал-га түрэлтэ тогтоон багшид ша-дахада байгатай, тэдэ бээр б-хэй арьсатнуудыг үлэхэлэ, б-х-рүүн тэснхэ, шарбаса талга-гилдэрөөхэ эсэлгүүдэ түйсэл-жлаха ябадалыг талгаа малжаа шухала хэмэ б-хы юмхүүдэнь хуу Улаан Армиллаа табигаргаүй-

гөөр түгэжэл байна.

Август нара болбол манай оро-ной ардай бүхы ажахы улам сээшань хүгжүүлхэ нара болохо ёһотой. Август нара болбол ажа-үйлэдэбэрийн бүтээжэ гаргаха про-дукцине саашадань улам өхөөр арилдаха, тингэхэ зуураа намар үбхэлэй эрхэ байдал соо бүхы ажа-үйлэдэбэрийнхэ дайшалхы гүри-маар хүдэлмэрлэхэ үндэһэ нуури табигжа үгэхэ нара болохо ёһотой.

Дайн болбол манай ажахыда нилээд эхэ бэрхшээлүүдэ то-хёолдуулжа. Дайн болбол хүн ре-зервүүдэ сэг үргэлжэ нэмэн үгэжэ байхын эрилтэе табина. Тинмэ тула эзэн дээрээхэ үсөө-хэн тогто хүдэлмэрийнхөөр бүр-хэ эхэ продукция гаргажа, бүтээжэ байха шадабарын олохо ёһотой болоноди. Ушар нимэ байн дээрээхэ ажаүйлэдэбэрийн коман-дирнууд болбол ажалай аясые саашадань нарыжуулаха, үйлдэбэ-рийн технологины улам өхөөр бай-жаруулаха, үйлдэбэрийн дээрэ ма-шина онхоннуудыг бүрү өхөөр нэбтэрүүлэхэ гэбэн асуулануудыг сэг үргэлжэ эрхилжэ байха ёһо-той болоно. Нүхэр Солдатовай ди-ректорээр хүдэлмэрлэдэг заводто дээрэ дуралдаан асуулануудыг сэг үргэлжэ бөөдүүлжэ байлаг зоргоонхэ галсхан июль нара соо нэрмэлүүлэа гүйсэлхэхэ ябадал шонинхилхэ 14 процент дээшлэ-хэн байха юм. Энэ завод август нарада бүрү эхэ юмхэ бүтээхэ га-зын программые абанан байна. Тэдэнэр болбол правительствын үгдөө үгэдэн энэ шэнэ заалга-барине хүдэлмэрлэхэе нэмжэ абангүйнөөр, урлан байдан манш-на эсбэгүүдээр сүм гүйсэлхэхэ гэжэ батаар наиданхай. Артиле-

рийскэ ажаүйлэдэбэрийн ажахы эрхилхэд болбол эхэ хайн үс-вэр хэлгүүдэнь, бүрэлгэн ябалалы гаргадаг байна. Тингэжэ артилле-рийскэ завод бүхэн фронтын тула-ла бүтээн гаргаха буу эсбэгүү-дхэ ярахаа бара бүрү олошо-руулжа байдаг.

Немецкэ хүрэг олон дээрмшд хадаа манай эхэ ороной терри-торийн зарим хувиан сэг зуура соо булжатаран абажа эсэлхэн бай-на. Немецкэ дохотуудта бузарга-дайлан советскэ газар орон болбол түлшнэ ба бусад түүхэй эдэлээр айтхатар байлаг байгаа. Төөд, биднэр болбол сэг зуура соо элэ баялгуудыа халсалаан байнади. Дайсан болбол улам саашаа ма-най урда зүг тээд, хара алтан гэжэ тоолологот манай нефть тээшэ дутлашадаг байна. Суха-рихалаа болжоты! Романованин-гаа приказгүйнөөр нэгэхэлхэ ал-хам бу сухаригүй!—гэбэн эрилтэ-үүдэнь Эхэ оромнай Улаан Ар-миланга урда табина. Улаан Ар-миланга дайсанай туритыг тогтоон барьжа шадаха ёһотой, шадаха-хы байха, тингээтэй бүтээлэйн тэрэ бузар дайсаные баруун зүг тээшэн шарбаса халаа, түрэл эхэ оронго немцкэ богонхолог-шотхоо эсбэрлэхэ ёһотой.

Тингэхэ зуураа манай эхэ орон болбол бүхы ажаүйлэдэбэрийн-дэйнхэ хүдэлмэрийнхэ халга-жа, предриятинуудайгаа бүхы ажал хүдэлмэрийнхэ энэ эрхэ бай-далта тааруулан ябуулхы. Оро-нонгоо центраальна ба зүүн рабо-туудтай бүхы баялгуудыг сүм ашалан хэрэгсэлхын тулаа түс-хэлэ ба үбхэлэн ябалал гар-гахы, нутаг нутагайгаа бүхы ресуренуудыг сүм хэрэгсэлхы.

продукци гаргалгаа саашадань улам бүрү эхэ боложо байхы уряалжа.

Үбхэлдөө түлхэ түлэс түлшын запасны бии болгохо тухайда ажа-хы эрхилхэд болбол тусхай эхэ түсэлэ ба үбхэлэн ябадалы гаргаха ёһотой байна. Урдан Донбассай шулуу нүүрхэ түлэжэ байн предриятинууд хадаа мүнөө нутаг нутаг дээрээхэ абаха шулуу нүүрхэ, торф ба түлээ хэ-рэгэн түлэжэ байха ёһотой бо-лоно. Тинмэ тула предрияти бу-хэн түлээ түлшэ тухайдаа өөдэ өөһөлөө оролдохо ёһотой болоно. Ярославска областодо байгаа бүд нэхэлгын «Красный Перекон» гэ-жэ фабрика болбол мүнөө нутаг дээрээхэ олохо түлээ түлшөөр өөрингөө сүм хангажа шадаан байна. Энэ фабрикада хүдэлмэ-рийнхэ болбол хабар ба зунай үдэ өөһэлхэнхэ хүсөөр 34.000 кубометр түлээ ба 2.500 тоннө нислэ гудров гэжэ түлшын бай-хан газартаа бэлдэхэ. Мүн энэ областодохэ Павлов гэгшын ди-ректорээр хүдэлмэрийнхэ 80.000 болбол нутаг дээрээхэ 30.000 тоннө торф абажа бэлдэхэн байна. Энэ тэдээдэ бүхэл жэл соонь хрета. Нүхэр Каледян гэг-шын директорээр хүдэлмэрийнхэ Сергучевскэ фабрика болбол хэ-рэгэлхэ түлээгэ хуу шахуу бэлэ-хэнхэй. Московско областын Шер-бинскэ кирпична завод болбол гофманска пешнянуудтэ бүтээл-тэ болтор хажуу тээдэ асаргадан шунуу нүүрхэ хэрэгэлдэг бай-на юм. Мүнөө энэ завод болбол шулуу нүүрхэнэй орондо паровоз-ноо шал хэрэгэлдэг болоо. Хажуу-даны байн түмэр харын стан-цида нмэ шал айтхатар ээбэг

байгаа.

Нимэ аргаболомжонуудай бай-лхы ажахын зарим олон хүтээ-бэрлэгшэд болбол нутаг дээрээхэ олохо түлээ түлшэ бэлдэхэ-лхэн байха юм. Энэ завоной ил-жөөр, мастер ба стажовешуу маргэжэтэй тинмэ олон хүдэлмэ-рийнхэ бэлдэхэ шадаан бай-на.

Хүдэлмэрийнхэ элэ хоолыг байжаруулаха хэрэгтэй. Тингэхын тулаа манай фермэ эмхидхэ, га-